

Azken geltokia

ULA IRURETAGOIENA

2008ko krisialdian, hiriaren pentsa-lari aurreratu eta ezkertiarren artean lelo hau zabaldu zen: hiriaren etorkizuna auzoak dira, hiria barnera begira jarri behar dugu. Eraikuntza sektoreak ordura arte bizi izan zuen frene-siaren aurrean, non auzo berriak mugarik gabe marraztu eta eraikitzen ziren abiada azkarrean, ahaztutako hiriaren beste lekuak birgaitu eta berregiteko eskaera egin zen. Krisialdiak eraikitzaile eta arkitektura bulego asko porrotera eraman zituen, eta horrekin batera, jabe-kuntza argi bat ekarri zuen arkitektura diziplinari: eraikin eta auzo berriak sortzearen garai eroa betiko agortuta zegoela –eta eskerrak–. Berregokitze ariketak zentzuzko eraikuntza baten etorreraren ataria markatu zuen, eraikitzaileen irabazpide neurtuago batekin batera. Zaharberritze urbanoaren apuraturako biraketa orduantxe eman zen.

Hiria barnera begira eta eraikita dagoen parkea biziberritzeko bidean jartzeak zenbait auzoren zaharberritze plana idaztea ekarri bazuen ere, hirien zentroetarako goxoki baten prestaketa izan da batez ere: turismoari begirako ustiaketa konstruktiboa. Eraikin berriak eraikitzeari mugak jarri zaizkio zaharberritzearen onurarako, baina formulak huts egin du bere helburuan, bertako eraikuntzetan pentsatu delako baina hiriaren beste okupatzaileei begira, bertakoak kanporatuz.

Turismoaren fenomeno oraindik bizirik dagoen garai hauetan, hirietako albiste nagusiak barnealdean jarraitzen dute, hiriaren “jamoia” beste norabide bat hartuta: trenbideak eta tren geltokiak. Trenbidea hiri askotako banatzaile azpiegitura da eta hiriko lur-zati bat okupatzen du; Durango, Deba, Zarautz, Gasteiz, Bilbo, Donostia eta abar luze bat kasu. Trenbidearen lurrazpiratzeek libre utziko dituzten eremuak etorkizuneko hirien operazio urbanistiko sonatuenak izango dira, hiriak barnera begira jartzearen aroaren azken urre-leku bilakatuta, beste berri bat aurkitu arte. ●

“Statu Francese assassinu”

PERU IPARRAGIRRE

Mugigaitza zirudiena mugitu da, Korsika berriz ere nazioarteko prentsan ageri da, baita Frantziako diskurtso publikoaren zati batean ere, ez dago gertatzen ari dena isiltzerik edo saihesterik. Martxoaren 2an Arlesko (Okzitania) espetxean biziarteko kartzela zigorra betetzen ari zen Yvan Colonna preso politiko korsikarrari eraso egin zion preso jihadistak batek. Ia hamar minutuz jipoitu zuen, itotzen saiatuz, eta hil ustean utzi zuen. Koman dago geroztik, hil ala bizi.

Gertatutakoa ekiditeko Frantziako Estatuak hartutako neurri faltari –gerta zitekeela jakina baitzen– eta gertatu ostean izandako pasibotasunari haserre bizian erantzun dio Korsikako mugimendu independentistak, ikasleengandik hasi eta Korsikako elkargoko eta Korsikako Asanbladako kargudunetaraino. Colonnak jasandako erasoak mahai gainean jarri du, berriz ere, Frantziako Estatuak preso politikokoekin duen espetxe politikaren nolaketasuna. Euskal preso politikoeekin bezala, korsikarrekin ere kostata, mantso eta berandu ari da gizarte zibileko hainbat zati eta gero eta hautetsi gehiago galdegiten ari diren pausoak ematen.

Korsikako hiri eta herrietako kaleetan haserre nabari da azken bi asteotan eta ia egunero elkartu da jendea protestetan, ia gauero izan dira istiluak, bi igandez jarraian manifestazio jendetsuak egin dituzte Cortin eta Bastian hurrenez hurren, eta Ajaccion ere jende andana bildu da mobilizazioetan. Ikasleek kolegio eta lizeoak blokeatu dituzte, gazteek prefeturen aurka molotov koktelak eta harriak bota, protestarien aurka egiten zuten polizia aurre egin... Goiburu nagusia izan dute protestek: “Statu Francese assassinu”, ez du itzulpenik behar.

Istiluak hasi direnetik, DPS edo “bereziki zaindu beharreko preso” estatusa kendu diete Colonnari eta berarekin batera kondenatutako Alain Ferrandi eta Pierre Alessandri preso politikoei, eta horrekin Borgoko (Korsika) espetxera lekualdatzeko aukera zabaldu, aspalditik blokeatutako negoziatioetan mintzagai izan den eskaria. Azken egunetako protestetako aldarriak puskaz harago doaz, baina. Martxoaren 12an Bastian batu da ia mugimendu independentista osoa, hiru auziren bueltan: Colonnarentzat egia eta justizia, abertzaleentzat askatasuna eta korsikar herriaren aitortza. Ikusteke dago egoerak nolako garapena izango duen. ●